

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta
Posudek disertační práce

Autor	Mgr. Pavla Hlaváčková
Studijní program	Pedagogika
Název disertační práce	Analýza školního klimatu z pohledu žáku středních zdravotnických škol
Oponent	Doc. PaedDr. Jana Hanuliaková, PhD.
Pracoviště oponenta	Katedra školskej didaktiky, VŠ DTI, Dubnica nad Váhom

Hodnoticí kritéria

1. Aktuálnost tématu disertační práce, jeho originalita, zhodnocení v kontextu příslušného oboru

Klíma školy je komplexný pojem, ktorý zahŕňa rôzne aspekty prostredia, atmosféry a kultúry v školskom prostredí. Týka sa vzťahov medzi študentmi, učiteľmi a administratívnym personálom, ako aj pravidiel, hodnôt a správania, ktoré v škole prevládajú. Klíma školy môže mať významný vplyv na akademické výkony, sociálne zručnosti, emocionálnu pohodu študentov, celkový rozvoj študentov a ich profesionálny vývoj. V kontexte zdravotníckej školy, kde sa študenti pripravujú na náročné povolania v oblasti zdravotnej starostlivosti, je pozitívna školská klíma obzvlášť dôležitá.

Skúmanie klímy školy strednej školy poskytuje cenné informácie o tom, ako študenti vnímajú svoje školské prostredie. Tieto informácie môžu pomôcť identifikovať oblasti, ktoré potrebujú zlepšenie. Aktívna účasť študentov na skúmaní školského prostredia im zároveň umožňuje vyjadriť svoje názory a prispieť k tvorbe pozitívnejšieho a podpornejšieho prostredia. Potreba skúmania klímy v školských podmienkach je nevyhnutná pre vytváranie efektívnych vzdelávacích stratégií a intervencií. Školská klíma je dynamický faktor, ktorý sa môže meniť v závislosti od rôznych vplyvov, ako sú nové vzdelávacie prístupy, zmeny v školskom personáli alebo sociálne a kultúrne zmeny v širšom spoločenstve. Pravidelné hodnotenie a zlepšovanie klímy v školách je kľúčové pre zabezpečenie optimálnych podmienok pre učenie a rozvoj študentov. Aktuálnosť tohto skúmania je dnes obzvlášť významná v dôsledku narastajúceho dôrazu na mentálne zdravie a well-

being študentov. Z vyššie uvedeného je možné považovať výber témy DP za aktuálny a riešenie otázok klímy v prostredí školy potrebné. Práca je v súlade so študijným programom.

2. Ciele práce, výskumné otázky, ev. hypotézy, jejich formulace a naplnění

Ciel' práce je formulovaný na viacerých miestach práce: v abstrakte, v samostatnej kapitole hneď za úvodom, v rámci ktorej sú ciele jasne konkretizované a následne sú ciele v kap. 1.1, diferencované pre teoretickú, empirickú a aplikačnú oblasť. Považujem za zbytočné viacnásobne opakovať ciele v texte.

Hlavným cieľom dizertačnej práce bolo zhodnotiť školskú klímu z pohľadu žiakov stredných zdravotníckych škôl Juhomoravského kraja a odpovedať na výskumný problém, ako hodnotia školskú klímu žiaci stredných zdravotníckych škôl.

Autorka pracovala s predpokladmi, že hodnotenie školskej klímy z pohľadu žiakov SZŠ sú rozdiely medzi odbormi vzdelávania, pohlavím a ročníkom štúdia.

Vo vzťahu k stanovenému cieľu práce sú koncipované čiastkové ciele, výskumný problém, ako aj stanovené vedecké predpoklady.

Formulovanie cieľov považujem za vhodné.

V rámci teoretickej časti mala autorka ambíciu definovať kľúčovú pojmológiu vo vzťahu k téme DP. Stanovené ciele pre teoretickú časť práce je možné považovať za splnené.

Čiastkové ciele viažuce sa k empirickej časti práce sú rozdelené na dve etapy: vytvorenie výskumného nástroja potrebného k skúmaniu predmetnej problematiky a v rámci druhej etapy aplikovanie výskumného nástroja na SZŠ a prezentovať výsledky skúmania.

V súvislosti s formulovanými cieľmi autorka stanovila dve hypotézy, určené k overeniu súvislosti medzi vnímaním školskej klímy a pohlavia žiakov, a určenie k overeniu súvislosti medzi vnímaním školskej klímy a ročníkom štúdia. V texte je uvedené, že autorka mala ambíciu stanoviť aj tretiu hypotézu, ktorá by overovala súvislosť medzi vnímaním školskej klímy a odborom štúdia. Jej absenciu autorka odôvodňuje, nedostatočným množstvom respondentov zapojených do skúmania.

Pripomienky k empirickej časti práce: v kontexte zamerania práce, považujem za nedostatočné, že autorka mala ambíciu skúmať klímu školy v stredných zdravotníckych školách, ale v kapitole 2.2 sú stanovené hypotézy len k dvom premenným. Autorka uvádza, že tretiu hypotézu, ktorá overí súvislosť školskej klímy a odborom štúdia neformuluje, z dôvodu nedostatku respondentov. Je otázne, či práve daná hypotéza nie je kľúčovou. Taktiež nie je kompletne splnený cieľ č. 5 v empirickej časti práce.

Ciele pre teoretickú časť je možno považovať za splnené, v empirickej časti je nedostatok pri celi č. 5 a aplikačné ciele sú splnené.

3. Metody a postupy řešení

K hlavnímu cíli a záměrem zpracování DP autorka koncipovala dizajn skúmania.

Empirické skúmania autorka prezentuje v druhej kapitole, ktorá prezentuje dizajn a priebeh skúmania. Vzhľadom k stanovenému komplexnému cieľu práce si autorka dizajnovala empirickú časť práce – kvantitatívne zamerané skúmania.

Ako hlavný nástroj skúmania bol použitý dotazník doc. Kantorovej a následne v druhej fáze skúmania, autorka modifikovala dotazník v súlade so záměrom skúmania a odborom štúdia respondentov.

Za pozitívne je možné hodnotiť precízne spracovanie výskumného nástroja, čo sa vzťahuje k cieľom 1,2,3 a 4 a 5 cieľ sa viaže k zisťovaniu klímy v podmienkach SZŠ.

Autorka si dala záležať na metodologickom spracovaní výskumného nástroja. Rozsah výskumnej vzorky 1052 respondentov považuje za významný, nakoľko je známa skutočnosť, aké je náročné zabezpečiť respondentov skúmania.

Spracovania textu obsahuje mnoho strán tabuliek, obrázkov, čo má za následok mimoriadny rozsah práce 291 strán aj s prílohami, čo nie je vždy pozitívne.

Vyhodnotenie získaných údajov z dotazníkového merania je vo viacerých prípadoch duplicitne uvádzané, čo považujem za zbytočné. Duplicitné uvádzanie údajov je na úkor kvalitatívnej analýzy a spracovania získaných údajov.

Na spracovanie, vyhodnotenie údajov z dotazníka a overenie vedeckých predpokladov autorka použila viaceré štatistické metódy. Autorka venovala dostatok pozornosti štatistickému spracovaniu.

Logickým vyústením teoretickej a empirickej časti práce je diskusia, ktorá je spracovaná v kap. 2.7. Musím konštatovať, že aj v úvodných vetách danej kapitoly autorka uvádza, že cieľom DP bolo skúmania vnímania klímy školy aj vo vzťahu k odboru štúdia, čo sa nerealizovalo. Kapitola obsahuje výsledky výskumov zo zahraničia, avšak autorka uvádza vlastné výsledky skúmania do kontextu minimálne.

V práci chýbajú explicitne popísané zistenia, závery skúmania, taktiež zhodnotenie stanovených cieľov, ktoré sa prioritne viažu k hodnoteniu klímy školy v prostredí SZŠ.

4. Relevance, reprezentativnost a rozsah odkazovaných zdrojů

Po preštudovaní zoznamu citovanej a použitej literatúry môžem zhodnotiť, že autorka pracovala s dostatočným, priam nadštandardným množstvom literárnych zdrojov. Použité zdroje sú v súlade s témou práce.

5. Výsledky disertační práce, konkrétní přínosy disertační práce pro rozvoj poznání v příslušném oboru

Dizertačná práca už svojím zameraním je originálnym textom, nakoľko neexistujú výskumy orientované na školskú klímu v prostrední stredných zdravotníckych škôl. Praktickým prínosom je spracovanie výskumného nástroja, ktorý by bolo možné aplikovať aj v širšom kontexte, resp. vo všetkých SZŠ.

6. Formální úprava disertační práce, struktura a její jazyková úroveň

Štruktúra textu dizertačnej práce je logická a obsahové zameranie kapitol logicky nadväzuje. Text je diferencovaný na dve kľúčové oblasti s príslušnými podkapitolami teoretického a empiricko-aplikačného charakteru. Práca je spracovaná na 291 stranách vrátane príloh a zoznamu citovanej literatúry. Pripomienku mám k číslovaniu kapitol, autorka nemusela členiť kapitoly až na 6. úroveň. Príliš veľa členení na podkapitoly, ktoré nebolo potrebné číslovať vzhľadom k rozsahu kapitoly/podkapitoly. Časté odkazy na podkapitoly, čím text pôsobí chaoticky.

V rámci teoretických východísk sa autorka zamerala na vymedzenie teórií, z ktorých skúmanie školskej klímy vychádza, uvádza prehľad realizovaných skúmaní ako aj možných nástrojov skúmania klímy školy.

Teoretická časť práce je spracovaná na dostatočnej úrovni a predstavuje teoretický základ empirického skúmania.

Pripomienky k teoretickému spracovaniu: považujem za zbytočné až označovanie kapitol na 4. 5. 6. úrovni, 1.4.2 kompilát, v minimálnej miere vlastný vklad autorky, autorka vo výraznej miere cituje literatúru staršieho dátá, na niektorých miestach je práca chaotická.

Rozumiem autorkinej snahe prezentovať čo najväčšie množstvo zdrojov, výskumov a analýz, ale je nevyhnutné vedieť s textom efektívne pracovať, redundantné sú kapitoly pojednávajúce o žiakovi.

7. Další komentáře, připomínky, otázky k obhajobě

1. V práci chýba explicitne uvedenie odporúčaní do praxe, napr. vo vzťahu k manažmentu škôl, učiteľov stredných škôl - metodikov a pod. v nadväznosti na zistenia. Při obhajobe, prosím doplniť.
2. Ktoré zistenia boli pre autorku prekvapujúce, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle?
3. Po skúsenosti autorky, aj uvedených limitoch skúmania, ako by autorka realizovala výskum opätovne, na čo by sa zamerala? Čo by vynechala, inak zrealizovala?
4. V rámci obhajoby žiadam autorku, aby sa vyjadrila k protokolu originality.

8. Vyjádření k výsledku kontroly plagiátů

Protokol originality vykazuje zhodu 31% s inými dokumentami,
Po preštudovaní protokolu originality konštatujem, že v 19% sa text zhoduje s citáciami v bakalárskej práci. Autorka preberá celé definovania, pričom mohla tvorivejšie pristúpiť k spracovaným teóriám za využitie viacerých logických myšlienkových operácií, analýza, syntéza, komparácia a pod.

Závěrečné zhodnocení (nehodící se smažte):

Na základě výsledku údajů, které byly získány pomocí systému kontroly plagiátů, soudím, že práce není plagiát.

9. Závěrečné zhodnocení disertační práce

Posudzovaná dizertačná práca Mgr. Pavly Hlaváčkovej s názvom Analýza školního klimatu z pohledu žáku středních zdravotnických škol, splňuje kritéria stanovené na daný druh práce, a preto prácu odporúčam k obhajobe.

Po úspešnej obhajobe predloženej dizertačnej práce navrhujem doktorandke udelenie akademického titulu PhD.

Závěrečné hodnocení (nehodící se smažte):

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum a podpis oponenta: 30.7.2024